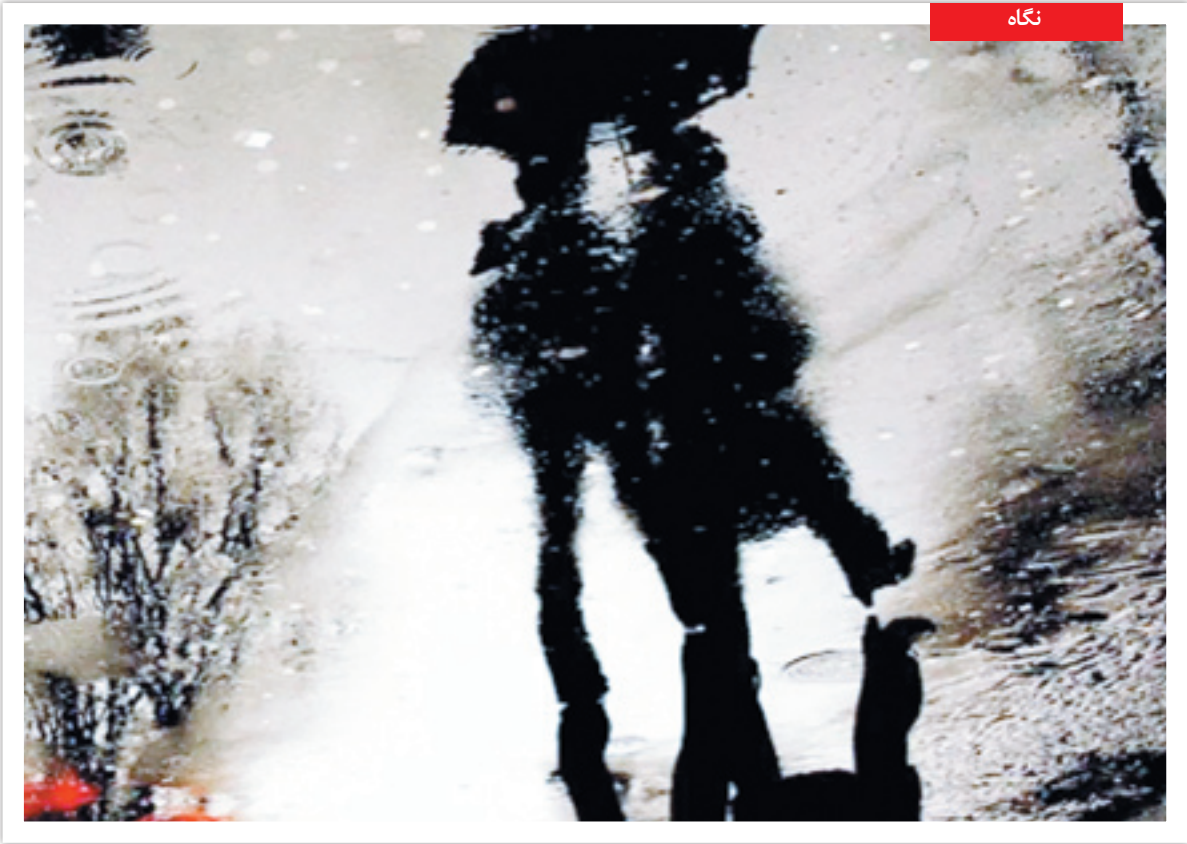

نگاه

هجمه‌ها به سبک زندگی ایرانی – اسلامی، این بار با دوست اجتماعی

ناهنجاری جدید با اسم جدیدتر «داداشی و خواهری»!

■ مهدی ارجمند

وقتی می‌گوییم «دوست دختر» حسابی عصبانی می‌شود، انکار حرف زشتی به او زده‌ام. می‌گوید: «دوست دخترم نیست، ما با هم خواهری و داداشی هستیم». اصلاً دوست ندارد از این واژه استفاده کنم. می‌گوید: «اصلاً هم اینطوری نیست، ما باهم دوست دختر و دوست پسر نیستیم، ما فقط دوستان اجتماعی هم هستیم یعنی داداشی و خواهری. این چیزهایی هم که شما می‌گویید وصله‌هایی

■ اسمش را نیار خودش را بیارا!

شاید شما هم داستان معروف پناه بردن پادشاه به خانه یک پیرمرد و پیرزن فقیر روستایی را شنیده باشید. می‌گویند روزی یکی از پادشاهان که برای شکار زمستانی رفته بود راه را گم می‌کند و افرادی که با پادشاه بودند حسابی نگران حال او می‌شوند، اما او را پیدا نمی‌کنند. شب فرامی‌رسد. هوای زمستانی رفته‌رفته سرد و سردتری می‌شد تا اینکه پادشاه به یک روستا رسید و به خانه پیرمرد و پیرزنی فقیر پناه آورد. موقع خواب لحافی در بساط نداشتند تا پادشاه آن را روی خود بیندازد. شاه پرسید چیزی ندارید بیندازیم روی خودمان؟ پیرمرد ساده روستایی گفت: «تصدق سرتان بروم، ما آدم‌های فقیری هستیم، لحاف و تشک گرم نداریم، اینجا تنها چیزی که هست یک پالان خر است...» جمله‌اش تمام نشده بود که پادشاه با توپ پر داد زد «حقم شاه کجا؟ پالان خر کجا؟» و لشل کن لازم نیست امشب را یک جوری سر می‌کنم.

شب به نیمه رسید و سرما حسابی پیداد کرد و پادشاه دید این تو بگیری از آن تو بگیری این نیست. ناچار به آن پیرمرد ساده روستایی گفت: «آن چیزی را که سر شب گفתי، اسمش را نیار، اما خودش را بیار بیندازیم روی خودمان که از سرما دارم می‌میرم!»

این داستان نمونه‌اش هم همین پدیده دوست اجتماعی از آدم‌ها. نمونه‌اش هم همین پدیده دوست اجتماعی که به تازگی باب شده است. دوست اجتماعی یا به قول فرنگی‌ها «سوشال فرند» یا «جانست فرند» همان دوست دختر و دوست پسر است که حالا برای اینکه معنای زشتی که از شنیدن کلمه دوست دختر و دوست پسر در ذهن‌ها متبادر می‌شود، اینجا معنا ندهد از کلمه دوست اجتماعی استفاده می‌کنند و باز برای اینکه بگویند این فقط یک رابطه صمیمانه است و نه یک رابطه عاطفی، عاشقانه و یا هر چیز دیگر، از واژه‌هایی مثل داداشی و خواهری هم استفاده می‌کنند.

از هر نظر که نگاه کنیم چه از نظر دستورات دینی و احکام شرعی، چه از نظر عرف، چه از نظر عقلی و چه از نظر اجتماعی هیچ عقل سلیمی ارتباط دختر و پسر با این تاسمی گول‌زننده را نمی‌پسندد و هیچ خانواده متعادلی حاضر نیست اجازه بدهد که فرزندش با جنس مخالف خود حلالا به هر عنوانی و تحت هر اسمی ارتباط داشته باشد.

کافی است سری به مراکز مشاوره و بزیم و یا نگاهی به پرونده‌های موجود در کلانتری‌ها و دادگاه‌ها بیندازیم آن وقت با موارد زیادی برخورد می‌کنیم که طرف‌های موجود در این پرونده‌ها دختران و پسران کم‌سن و سال و بی‌تجربه هستند. همان‌هایی که فکر می‌کردند فقط دوست اجتماعی هستند و نه چیز دیگر و اینقدر صمیمی هستند که به هم داداشی و خواهری هم می‌گویند. اما واقعیت این است که عوض کردن اسم، زشتی این پدیده و موضوع را از بین ببرد. در حقیقت این کار پاک کردن صورت مسئله است.

■ پدیده‌ای زشت با رنگ و لعاب زیبا

پدیده دوست اجتماعی که تا حد زیادی از دل دوستی‌های نامتعارف از قدیم تا حالا در پییده دوست دختر و دوست پسر و موضوعی به نام ایجاد ارتباط عاطفی بین دو جنس مخالف رفتار ازادانه در جامعه از چه زمانی مد شد؟ اما آنچه از متون تاریخی و بررسی رفتارهای پیشینیان برمی‌آید این است که جامعه ایران چه قبل از اسلام و چه بعد از اسلام یک جامعه پاک و برخوردار از مردمی با حجب و حیا و غیر تمند است به گونه‌ای که در هیچ یک از متون تاریخی مورخان ایرانی و خارجی و حتی سیاحان اروپایی که به ایران

دوستی‌های شبکه‌های اجتماعی درآمده است، این روزها در جامعه باب شده و در صحبت با برخی از دختر خانم‌ها و آقا پسرهای کم‌سن و سال و نوجوان و جوان برخی از آنها از ارتباط با فردی از جنس مخالف‌شان حرف می‌زنند و معتقدند دوست اجتماعی‌اند.

این پدیده که البته بیشتر در محیط‌های دانشجویی به چشم می‌خورد حالا رفته‌رفته به زیر پوست شهر هم در حال نفوذ و افشار و گروه‌های دیگر جامعه را نیز رفته‌رفته باخودش درگیر کرده است.

البته ذکر این نکته ضروری است که بیشتر نوجوانان و جوانان ما اعم از دختر یا پسر به دلیل برخورداری از یک پیشینه غنی فرهنگی و اصیل تاریخی و نیز برخورداری از آموزه‌های دینی و اسلامی افرادی سالم، پاک و دوست‌داشتنی‌اند که در ضمیر آن‌ها پاکی و صمیمیت موج می‌زند اما واقعیت این است که پدیده دوست اجتماعی به عنوان یک سوغات غلط غربی در بین برخی از نوجوانان و جوانان نفوذ کرده و نکته تأسف‌بار این است که این پدیده زشت هم در میان افراد کم‌سن و سال دیده می‌شود و هم شاهد این‌گونه رفتارها در برخی از مردان و زنان نیز هستیم که تأسف‌بار بودن موضوع را دو چندان می‌کند.

در پدیده دوست اجتماعی یک دختر و پسر و یا بعضاً چند دختر و پسر با هم دوست می‌شوند و یک گروه را تشکیل می‌دهند، آن‌ها با هم روابط عاطفی و راحتی دارند و قصدشان کمک کردن به هم است اما هرچه هم که رفتارشان را توجیه کنند بازهم قابل

توجیه نیست و ارتباط دختر و پسر و جنس مخالف به این شکل پسندیده نیست و پیامدهای خطرناکی به دنبال دارد.

■ دوستی‌های نامتعارف از قدیم تا حالا

دقیقا معلوم نیست پدیده دوست دختر و دوست پسر و موضوعی به نام ایجاد ارتباط عاطفی بین دو جنس مخالف رفتار ازادانه در جامعه از چه زمانی مد شد؟ اما آنچه از متون تاریخی و بررسی رفتارهای پیشینیان برمی‌آید این است که جامعه ایران چه قبل از اسلام و چه بعد از اسلام یک جامعه پاک و برخوردار از مردمی با حجب و حیا و غیر تمند است به گونه‌ای که در هیچ یک از متون تاریخی مورخان ایرانی و خارجی و حتی سیاحان اروپایی که به ایران

سفر می‌کردند و خاطراتی از سفر خود به ایران نوشته‌اند هیچ اشاره‌ای به رفتارهای زشت و زننده‌ای که کشورهای گوناگون خصوصاً کشورهای اروپایی در طول قرون مختلف دیده می‌شد در ایران نشده است و همواره از مردم ایران به عنوان مردمی نجیب و برخوردار از ضمیری پاک یاد شده است.

آنطور که به نظر می‌رسد تمام مشکلات این حوزه از زمانی آغاز شد که پای فرنگی‌ها به وسط آمد و در دوره قاجار وقتی شاهان ایرانی برای اولین بار به فرنگ سفر کردند این سوغات غربی نیز وارد ایران شد. البته در آن دوران مردم جامعه ایران بسیار متدین، سنتی و غیرتمند بودند و این سوغات غربی‌ها تأثیر زیادی در جامعه نگذاشت خصوصا اینکه بانوان ایرانی همواره از حجاب کامل و حتی پوشیه برخوردار بودند. اما در راد ایران آغاز کرد مشکلات بیشتر شد و در دوره پهلوی دوم با ظهور تکنولوژی‌های جدید و ورود تلویزیون و احداث و توسعه سینما و افزایش رفت و آمد فرنگی‌ها به ایران این موضوع شدت بیشتری گرفت.

نکنه اینکه این نوع رفتارهای زننده بیشتر از سوی خود درباریان صورت می‌گرفت. اگر از رفتارهای اشرف پهلوی بگذریم برخی از تحلیلگران از لیلی جهان‌آرا، فرزند یک تیسار بازنشسته ارتش پهلوی به عنوان فردی که نقش زیادی در ترویج پدیده دوست دختر و دوست پسر در ایران داشت نام می‌برند.

کافی است سری به مراکز مشاوره بزیم و یا نگاهی به پرونده‌های موجود در کلانتری‌ها و دادگاه‌ها بیندازیم آن وقت با موارد زیادی برخورد می‌کنیم که طرف‌های موجود در این پرونده‌ها دختران و پسران کم‌سن و سال و بی‌تجربه هستند. همان‌هایی که فکر می‌کردند فقط دوست اجتماعی هستند و نه چیز دیگر

سبک زندگی

سبک زندگی ۸۸۹۸۷۱۱

نداشتن یک الگوی مناسب، ضعف نظارت والدین، وجود ماهواره در منازل، دسترس‌ی آسان و بدون محدودیت به شبکه‌های اجتماعی، تعریف نشدن روابط دختر و پسر در ارتباطات فامیلی و خانوادگی و ... از مهم‌ترین دلایل بروز پدیده دوست اجتماعی است. نکته تأسف‌بار این است که خیلی از نوجوانان و جوانان از خطرات و پیامدهای این رفتار آگاهی ندارند

نگاه

نقش اساسی والدین در کنترل رفتار فرزندان

دوست اجتماعی، دشمن سبک زندگی است

■ سیمین جم

پدیده دوست اجتماعی که به تازگی در جامعه باب شده رفته‌رفته در حال تبدیل شدن به یک رفتار عادی و سبک جدیدی از زندگی در بین برخی از نوجوانان و جوانان است. موضوعی که اگر امروز فکری برای آن نکنیم فردا باید هزینه‌های بسیار زیادی بپردازیم. متأسفانه در این میان افراد کم سن و سال و نوجوانان کم تجربه و خام خیلی زود فریب این پدیده را می‌خورند و ناخودآگاه در دام جریانی می‌افتند که روابط دختر و پسر را خیلی عادی جلوه می‌دهد و می‌تواند پیامدهای بسیار مخربی نیز داشته باشد. افرادی که به این نوع دوستی‌ها دل می‌بندند و به این نوع رفتارها علاقه‌مند می‌شوند در آینده با مشکلات بسیار زیادی روبه‌رو خواهند شد. اینکه روابط میان دختر و پسر و علاقه‌مندی آن‌ها به یکدیگر و برداشته شدن حریم محرم و نامحرم و عادی شدن روابط به یک امر ساده و طبیعی تبدیل نشود می‌تواند در آینده برای آنان مشکل‌ساز شود و خانواده و جامعه را با مشکلات عدیده روبه‌رو کند. یک دختر یا پسر وقتی از همان زمان کودکی و جوانی به موضوعی مانند حریم ارتباط بی‌توجه شود دیگر نمی‌توان از او انتظار داشت که در سال‌های بزرگسالی به شکل بهتر و مناسب‌تری رفتار کند و به‌طور حتم با مشکلات متعددی روبه‌رو خواهد شد.

■ نه شرع است و نه عرف

دکتر خدادادی مشاور خانواده و مدرس دانشگاه در این زمینه می‌گوید: اینکه یک یا چند نوجوان دختر و پسر با هم ارتباطی داشته‌اند، یک صمیمی و دوستانه و بدون در نظر گرفتن حریم محرم و نامحرم و آنچه که عرف است داشته‌باشند اصلاً توجیه‌پذیر نیست و هیچ‌گاه نمی‌توان برای آن با انتخاب‌اسمی مختلف مثل دوست‌اجتماعی صورت مسئله را پاک کرد.

وی می‌گوید: آنچه در جامعه ما عرف است این است که حریمی باید بین روابط دختر و پسر باشد، عبور کرد و باید فکری برای آن کرد.

ضمن اینکه بر اساس آموزه‌های اسلامی مسئله محرم و نامحرم نیز به‌صورت صریح و شفاف بیان شده‌است بنابر این اگر کسی صحبت از موضوعی به نام دوست اجتماعی می‌کند به‌طور حتم همان روابط دوست‌دختری و دوست‌پسری است و هیچ توجیه دیگری ندارد.

این مشاور خانواده بااین‌اینکه مراجع‌کنندگان داره که با این مسئله روبه‌رو بودند می‌افزاید: وقتی با آنها صحبت می‌کنم هیچ دلیل منطقی برای توجیه رفتارهای خود ندارند و در پایان صحبت‌هایی که با هم داریم کلاً به این موضوع اعتراف وادعان قبول می‌کنند که این رفتار همان رفتار دوست‌دختر و دوست‌پسر است که حالا اسمش را عوض کرده‌ام.

■ تربیت خانوادگی در برابر هجوم نرم

این مدرس دانشگاه در ادامه صحبت‌های خود با بیان اینکه این گونه رفتارها مانند یک رفتار نرم و خطرناک در حال خزیده شدن به زیر پوست جامعه است یادآور شد: در این میان قبل از هر چیز دیگری نقش خانواده‌ها از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و لازمه این نقش آفرینی این است که والدین خود افرادی تربیت شده با رفتارهای مناسب و شایسته باشند تا به عنوان یک الگوی رفتاری برای فرزندانشان در تربیت آنها موفق تر باشند.

دکتر خدادادی می‌افزاید: نکته قدم در تربیت افراد محیط خانواده است، اگر والدین از رفتار شایسته‌ای برخوردار باشند و یا خود آنها مسئله حریم و موضوع محرم و نامحرم را رعایت کنند آن وقت است که فرزندان نیز رفتار شایسته‌ای خواهند داشت و از همان کودکی و در محیط خانه بااین موضوع آشنا می‌شوند.

این مشاور خانواده می‌گوید: گاهی اوقات شاهد هستیم که برخی خانواده‌ها در مهمانی‌های خانوادگی و در رفت و آمدهایی که دارند به این

آنچه در جامعه ما عرف است این است که حریمی باید بین روابط دختر و پسر باشد، ضمن اینکه بر اساس آموزه‌های اسلامی مسئله محرم و نامحرم نیز به صورت صریح و شفاف بیان شده است بنابراین اگر کسی صحبت از موضوعی به نام دوست اجتماعی می‌کند به‌طور حتم همان روابط دوست‌دختری و دوست‌پسری است و هیچ توجیه دیگری ندارد

مسئله بی‌توجهد و اهمیتی برای حریم روابط قائل نیستند که این مسئله باعث می‌شود تا کودکان و نوجوانان نیز با این مفاهیم آشنا نشوند و زمانی که پا به اجتماع می‌گذارند با افرادی دوست شوند و اسم این نوع رفتار و ارتباط دوست‌اجتماعی و برای جمعی که در آن عضویت دارند اسمی مثل خواهری و داداشی بگذارند که این کلاً اشتباه است.

وی خاطر نشان می‌کند: موضوع دوست اجتماعی مسئله‌ای نیست که بتوان به راحتی از کنار آن عبور کرد و باید فکری برای آن کرد.

■ حریم زن و مرد باید رعایت شود

در همین ارتباط وقتی موضوع را باحجت‌الاسلام میر کریمی استاد حوزه و دانشگاه در میان می‌گذاریم می‌گوید: متأسفانه گاهی اوقات شاهد رفتارهایی در جامعه هستیم که شباهت جامعه‌ما نیست. وی می‌افزاید: دوست اجتماعی پدیده‌ای خطرناکی است که در سایه غفلت متولیان فرهنگی در جامعه باب شده و امروز شاهد هستیم که برخی از نوجوانان و جوانان ما با این مسئله درگیر هستند. وی می‌گوید: نکته تأسف‌بار این است که وقتی این مسئله را بیشتر مورد بررسی قرار می‌دهیم متوجه می‌شویم که این موضوع حتی بین مردان و زنان نیز وجود دارد و گاهی اوقات مردی را می‌بینیم که با خانمی دیگر دوست است و اسمش را گذاشته‌اند دوست اجتماعی که این

نوع ارتباط از شبکه‌های اجتماعی بیرون آمده است. حجت‌الاسلام والمسلمین میر کریمی در ادامه صحبت‌های خود به ضرورت رعایت حریم بین زن و مرد اشاره می‌کند و می‌گوید: خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «ای بندگان خدا! بداندید که... گفت‌وگو و اختلاط مردان با زنان نامحرم سبب نزول بلا و بدبختی خواهد شد، دل‌ها را منحرف می‌سازد، پیوسته به‌زنان چشم‌دوختن؛ نور چشم دل را خاموش می‌گرداند، و همچنین با گوشه چشم به نامحرم نگاه کردن از حيله و

دام‌های شیطان است.»

وی می‌گوید: «بر اساس آموزه‌های اسلامی ارتباط خارج از عرف بین زن و مرد اشکال دارد و اکنون می‌بینیم که جامعه‌شناسان درباره پیامدهای ناگوار ارتباط بین زن و مرد نامحرم چه مسائلی را بیان می‌کنند»

این استاد حوزه و دانشگاه در ادامه می‌افزاید: «اطلاع‌رسانی، آموزش و فرهنگسازی در این خصوص باید به صورت جدی دنبال شود چراکه این موضوع یک نقشه هدفدار از سوی بدخواهان ملت ایران است که قصد دارند با ترویج این گونه رفتارها به کیان خانواده و سبک زندگی ایرانی – اسلامی مردم ایران لطمه بزنند.»

وی با اشاره به از بین رفتن قداست خانواده در غرب و آمریکا می‌افزاید: وقتی بررسی می‌کنیم به موضوعات بسیار تأسف‌باری در کشورهای غربی برمی‌خوریم به گونه‌ای که دیگر چیزی به نام خانواده و قداست خانواده در غرب نمی‌بینیم و از کانون گرم خانوادگی در غرب دیگر خبری نیست، رفت و آمدها آزاد است، ارتباط بین زن و مرد نامحرم و غریبه بسیار عادی است و افراد از سنین کم، آوده به برخی رفتارهای ناشایست می‌شوند.

وی می‌افزاید: پدیده دوست‌اجتماعی یک سوغات غلط غربی است که باعث به وجود آمدن مشکلات بسیار عدیده‌ای برای غربی‌ها شده است و تجربه آن در کشورمان نیز نتایجی ناگوارتر خواهد داشت.